

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТЕХНОЛОГІЙ**

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ОРГАНІЗАЦІЮ ВИБОРУ ОСВІТНІХ
КОМПОНЕНТІВ ВИБІРКОВОЇ СКЛАДОВОЇ
ОСВІТНІХ ПРОГРАМ
У ДЕРЖАВНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ
ЕКОНОМІКИ І ТЕХНОЛОГІЙ
(нова редакція)**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою Державного університету
економіки і технологій
протокол від 31.08.2026 р. №1

Голова Вченої ради Державного
університету економіки і технологій

В.ОРЛОВ

Введено в дію наказом
від 31.08.2026 р. №136

Кривий Ріг
2026

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про організацію вибору освітніх компонентів вибіркової складової освітніх програм у Державному університеті економіки і технологій (далі – Положення) визначає порядок реалізації здобувачами вищої освіти права на вільний вибір освітніх компонентів та формування індивідуальної освітньої траєкторії.

Положення розроблено відповідно до Закону України «Про вищу освіту», інших нормативно-правових актів у сфері вищої освіти, Положення про організацію освітнього процесу, Положення про освітні програми та інших внутрішніх нормативних документів Державного університету економіки і технологій (далі – Університет).

1.2. Положення регулює формування та оприлюднення Баз вибірових освітніх компонентів, інформування здобувачів вищої освіти про можливості та порядок здійснення вибору, здійснення здобувачами особистого вибору освітніх компонентів, опрацювання його результатів, формування зведених академічних груп та включення обраних освітніх компонентів до індивідуальних навчальних планів здобувачів вищої освіти.

1.3. Дія цього Положення поширюється на здобувачів вищої освіти, які навчаються в Університеті за освітніми програмами першого (бакалаврського), другого (магістерського) та третього (освітньо-наукового) рівнів вищої освіти.

1.4. Організація вибору освітніх компонентів ґрунтується на принципах вільного та особистого волевиявлення здобувача вищої освіти, доступності інформації про вибірові освітні компоненти та процедуру їх обрання, рівності можливостей для реалізації права на вибір і прозорості опрацювання його результатів.

1.5. Організацію та координацію процедури вибору освітніх компонентів для здобувачів першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти здійснює Центр менеджменту якості освіти. Організацію та координацію процедури вибору освітніх компонентів для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти здійснює відділ аспірантури. Центр студентських комунікацій, кафедри та інші структурні підрозділи Університету беруть участь у реалізації процедури в межах повноважень, визначених цим Положенням.

2. ОСНОВНІ ЗАСАДИ ВИБОРУ ОСВІТНІХ КОМПОНЕНТІВ

2.1. Освітня програма містить обов'язкові та вибірові освітні компоненти. Обсяг вибірових освітніх компонентів має становити не менше 25 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених освітньою програмою, крім випадків, для яких законодавством України встановлено інший мінімальний обсяг вибіркової складової.

2.2. Вибірові освітні компоненти забезпечують здобувачам вищої освіти можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії відповідно до їхніх освітніх і професійних інтересів та потреб.

2.3. Здобувачі вищої освіти здійснюють вибір освітніх компонентів із загальноуніверситетської Баз вибірових освітніх компонентів відповідно до параметрів вибіркової складової, визначених освітньою програмою та навчальним планом, зокрема семестру вивчення, обсягу в кредитах ЄКТС і форми підсумкового контролю.

2.4. Здобувач вищої освіти має право обирати освітні компоненти з Баз незалежно від освітньої програми, спеціальності та рівня вищої освіти, за якими він навчається, за умови відповідності обраних освітніх компонентів параметрам, визначеним у пункті 2.3 цього Положення, та дотримання встановлених пререквізитів у разі їх наявності.

2.5. Не допускається обрання як вибірового освітнього компонента, який є обов'язковим для здобувача вищої освіти відповідно до його освітньої програми та навчального плану.

2.6. Обрані здобувачем вищої освіти освітні компоненти включаються до його індивідуального навчального плану та після їх включення є обов'язковими для виконання. Невиконання вимог індивідуального навчального плану в частині обраних освітніх компонентів є академічною заборгованістю.

3. ПОРЯДОК ФОРМУВАННЯ ЗАГАЛЬНОУНІВЕРСИТЕТСЬКОЇ БАЗИ ВИБІРКОВИХ ОСВІТНІХ КОМПОНЕНТІВ

3.1. Загальноуніверситетська База вибіркових освітніх компонентів (далі – База) формується Центром менеджменту якості освіти щороку на наступний навчальний рік на підставі пропозицій кафедр Університету. База є єдиним загальноуніверситетським переліком освітніх компонентів, з якого здобувачі всіх рівнів вищої освіти здійснюють вибір відповідно до цього Положення.

3.2. До Базі можуть включатися освітні компоненти, які відповідають таким вимогам:

- мають визначений обсяг у кредитах ЄКТС, семестр вивчення та форму підсумкового контролю;
- забезпечені силабусом, розробленим відповідно до вимог внутрішніх нормативних документів Університету;
- мають визначені пререквізити у разі потреби;
- можуть бути реалізовані кафедрою з урахуванням кадрового, навчально-методичного, інформаційного та організаційного забезпечення;
- не мають істотного змістового дублювання з іншими освітніми компонентами, представленими у Базі.

Обсяг вибіркових освітніх компонентів, як правило, становить 3 або 6 кредитів ЄКТС, якщо інше не передбачено освітньою програмою, навчальним планом або вимогами законодавства.

3.3. Пропозиції щодо включення освітніх компонентів до Базі подаються кафедрами до Центру менеджменту якості освіти у визначені ним строки у формі службових записок. Пропозиція має містити назву освітнього компонента, семестр вивчення, обсяг у кредитах ЄКТС, форму підсумкового контролю, мінімальну та максимальну кількість здобувачів, прізвище, ім'я та по батькові викладача, а також інформацію про пререквізити у разі їх наявності. До службової записки додаються силабуси запропонованих освітніх компонентів. Кафедра, яка подає пропозицію щодо включення освітнього компонента до Базі, забезпечує його відповідність вимогам, визначеним пунктом 3.2 цього Положення.

3.4. Центр менеджменту якості освіти на підставі пропозицій кафедр формує проєкт Базі. Проєкт Базі та силабуси запропонованих вибіркових освітніх компонентів розглядаються Науково-методичною радою Університету. За результатами розгляду Науково-методична рада Університету погоджує Базу та силабуси вибіркових освітніх компонентів. Погоджена База подається на затвердження Вченій раді Університету.

3.5. Затверджена База оприлюднюється на офіційному вебсайті Університету в розділі «База вибіркових освітніх компонентів» разом із силабусами вибіркових освітніх компонентів. Разом із Basisю зазначаються навчальний рік та дата її оприлюднення. У разі внесення змін до Базі відповідно до пункту 3.6 цього Положення зазначається дата її оновлення. Доступ до Базі забезпечується за прямим посиланням та/або QR-кодом, що використовуються під час інформування здобувачів вищої освіти про початок і порядок здійснення вибору. Попередні оприлюднені редакції Базі зберігаються в архіві офіційного вебсайту Університету.

3.6. Після затвердження Базі внесення змін до неї допускається лише у виняткових випадках за обґрунтованим поданням кафедри та здійснюється в порядку, установленому для її погодження і затвердження. Зміни до Базі не можуть обмежувати право вибору здобувачів вищої освіти або змінювати результати вже здійсненого ними вибору.

Після початку встановленого строку проведення вибору внесення змін до переліку освітніх компонентів та їх параметрів не допускається. У цей період допускається лише виправлення технічних описок, що не змінюють змісту Баз та умов здійснення вибору.

4. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ПРОВЕДЕННЯ ВИБОРУ ОСВІТНІХ КОМПОНЕНТІВ

4.1. Вибір освітніх компонентів організовується щороку у строки, визначені Університетом, з урахуванням необхідності своєчасного формування навчального навантаження та організації освітнього процесу на наступний навчальний рік. До початку періоду вибору здобувачам вищої освіти доводиться інформація про строки та порядок проведення вибору, доступ до Баз і силабусів вибіркового освітніх компонентів, а також способи подання індивідуальної заяви.

4.2. Інформування здобувачів вищої освіти про початок і порядок проведення вибору здійснюється з використанням офіційних каналів комунікації Університету. Повідомлення має містити строки проведення вибору, пряме посилання та/або QR-код для доступу до Баз і силабусів вибіркового освітніх компонентів, а також інформацію про порядок і способи подання індивідуальної заяви, зокрема адресу електронної пошти для її надсилання.

4.3. До початку періоду вибору завідувачі кафедр спільно з гарантами освітніх програм забезпечують ознайомлення здобувачів вищої освіти із запропонованими вибірково освітніми компонентами. Ознайомлення може здійснюватися у формі очних або онлайн-презентацій, зустрічей, консультацій чи в інший зручний спосіб із залученням науково-педагогічних/педагогічних працівників, які забезпечують викладання відповідних освітніх компонентів.

4.4. Для здійснення вибору здобувач вищої освіти зазначає свою академічну групу. Відповідно до параметрів вибіркової складової, передбачених освітньою програмою та навчальним планом для відповідної академічної групи, з Баз визначається перелік освітніх компонентів, доступних здобувачеві для вибору, з урахуванням семестру вивчення, обсягу в кредитах ЄКТС, форми підсумкового контролю та встановлених пререквізитів. Із цього переліку здобувач самостійно обирає освітні компоненти після ознайомлення з їх силабусами.

4.5. Вибір освітніх компонентів здійснюється здобувачем вищої освіти особисто шляхом заповнення та подання індивідуальної заяви за встановленою Університетом формою. У заяві здобувач зазначає освітні компоненти, обрані зі сформованого для нього в Базі переліку. Індивідуальна заява засвідчується особистим підписом здобувача вищої освіти.

4.6. Індивідуальна заява подається здобувачем вищої освіти особисто або надсилається на офіційну адресу електронної пошти відповідного структурного підрозділу у вигляді сканованої чи фотокопії. Заяви здобувачів першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти приймає Центр студентських комунікацій, здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти – відділ аспірантури.

4.7. Індивідуальна заява подається здобувачем вищої освіти у строки, визначені Університетом для проведення вибору. До завершення встановленого строку здобувач має право змінити свій вибір шляхом подання нової індивідуальної заяви. Остаточною вважається індивідуальна заява, що останньою надійшла до відповідного структурного підрозділу в межах установленого строку. Для заяв, надісланих електронною поштою, моментом надходження є дата і час, зафіксовані поштовою системою; для заяв, поданих особисто, – дата і час їх прийняття відповідним структурним підрозділом. Дата і час прийняття індивідуальної заяви, поданої особисто, фіксуються під час її прийняття відповідним структурним підрозділом.

4.8. У разі якщо здобувач вищої освіти з поважних причин не мав можливості здійснити вибір у встановлений строк, він має право звернутися із заявою до Центру студентських комунікацій, а здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти – до

відділу аспірантури. До заяви додаються документи або інші відомості, що підтверджують обставини, які об'єктивно унеможливили здійснення вибору в установлений строк.

До таких обставин можуть належати, зокрема, тимчасова непрацездатність, перебування на лікуванні, надзвичайні обставини, тривала відсутність доступу до засобів зв'язку або інші обставини, що об'єктивно не залежали від волі здобувача вищої освіти.

4.9. Неподання здобувачем вищої освіти індивідуальної заяви у встановлений строк, крім випадків, передбачених пунктом 4.8 цього Положення, фіксується під час оформлення результатів вибору. У такому разі здобувачу визначаються вибіркові освітні компоненти з числа тих, що відповідають параметрам вибіркової складової його освітньої програми та навчального плану і реалізуються у відповідному навчальному році, з урахуванням сформованих груп та можливості організації освітнього процесу.

4.10. Після завершення строку проведення вибору результати вибору здобувачів вищої освіти узагальнюються та оформлюються актами про результати вибору вибіркових освітніх компонентів. Під час узагальнення результатів щодо кожного здобувача враховується лише його остаточно індивідуальна заява, визначена відповідно до пункту 4.7 цього Положення. Акти формуються за результатами опрацювання остаточно індивідуальних заяв здобувачів вищої освіти та інформації про випадки неподання таких заяв у встановлений строк. В актах фіксуються результати особистого вибору здобувачів вищої освіти, а також випадки неподання індивідуальних заяв у встановлений строк. Акти щодо здобувачів першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти складає Центр менеджменту якості освіти, щодо здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти – відділ аспірантури.

4.11. У разі якщо після завершення встановленого строку вибору кількість здобувачів, які обрали освітній компонент, є меншою за встановлену для нього мінімальну кількість, група для вивчення такого освітнього компонента не формується. Здобувачам, які його обрали, надається можливість здійснити повторний вибір у порядку, визначеному пунктом 5.5 цього Положення.

4.12. У разі перевищення максимальної кількості здобувачів, установленої для освітнього компонента, зарахування до групи здійснюється відповідно до черговості надходження індивідуальних заяв. Черговість визначається за датою і часом надходження заяви відповідно до пункту 4.7 цього Положення. Здобувачам, які не були включені до групи з цієї підстави, надається можливість здійснити повторний вибір у порядку, визначеному пунктом 5.5 цього Положення.

4.13. Акти про результати вибору вибіркових освітніх компонентів є підставою для відображення результатів вибору в індивідуальних навчальних планах здобувачів вищої освіти та врахування їх під час формування навчального навантаження на відповідний навчальний рік.

4.14. За результатами вибору формуються зведені групи для вивчення вибіркових освітніх компонентів. До складу таких груп можуть входити здобувачі різних академічних груп, освітніх програм, спеціальностей та рівнів вищої освіти.

5. ФОРМУВАННЯ ВИБІРКОВОЇ СКЛАДОВОЇ ІНДИВІДУАЛЬНОГО НАВЧАЛЬНОГО ПЛАНУ ЗДОБУВАЧА ВИЩОЇ ОСВІТИ

5.1. На підставі актів про результати вибору вибіркових освітніх компонентів результати вибору відображаються в індивідуальних навчальних планах здобувачів вищої освіти.

5.2. Відображення результатів вибору в індивідуальних навчальних планах здобувачів першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти забезпечує Центр студентських комунікацій, здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти – відділ аспірантури.

5.3. У разі виявлення невідповідності між остаточною індивідуальною заявою здобувача вищої освіти, актом про результати вибору та даними, відображеними в індивідуальному навчальному плані, така невідповідність усувається відповідним структурним підрозділом на підставі остаточної індивідуальної заяви без зміни зафіксованого волевиявлення здобувача вищої освіти.

5.4. Після включення вибіркового освітнього компонента до індивідуального навчального плану його вивчення та виконання передбачених ним вимог є обов'язковими для здобувача вищої освіти. Невиконання вимог вибіркового освітнього компонента тягне за собою академічну заборгованість на загальних підставах.

5.5. У разі неможливості формування групи для вивчення обраного освітнього компонента здобувачам вищої освіти надається можливість здійснити повторний вибір із переліку освітніх компонентів, за якими сформовано або може бути сформовано групи для вивчення. Повторний вибір здійснюється шляхом подання нової індивідуальної заяви у строки, визначені Університетом, а його результати оформлюються в порядку, установленому розділом 4 цього Положення.

5.6. Індивідуальні заяви здобувачів вищої освіти та акти про результати вибору вибірових освітніх компонентів зберігаються у відповідних структурних підрозділах протягом строків, визначених номенклатурою справ Університету.

6. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

6.1. Положення розглядається та затверджується рішенням Вченої ради Університету та вводиться в дію наказом Ректора.

6.2. Зміни та доповнення до Положення приймаються в тому самому порядку, що і саме Положення.

Завідувач Центру менеджменту якості освіти

О. РАТИЄВА

ПОГОДЖЕНО: на засіданні науково-методичної ради 27.08.2026 року (протокол №1)

Голова науково-методичної ради
директор Навчально-наукового
юридичного інституту

Р. ДУТЧАК

Завідувач Центру студентських комунікацій

О. ПЛАКСІЄНКО

Завідувач Відділу аспірантури

В. БАРАБАНОВА

Начальник юридичного відділу

О. СЛІСАРЕНКО

Завідувачу

Центру менеджменту якості освіти

Ользі РАТІЄВІЙ

Завідуючого кафедрою

{{ повна_назва_кафедри }}

{{ повна_назва_ННІ/факультету }}

{{ Ім'я ПРИЗВИЩЕ }}

Службова записка

Відповідно до протоколу засідання кафедри {{ повна_назва_кафедри }}
№{{ номер_протоколу }} від {{ дата_засідання }} прошу додати до Баз
вибіркових освітніх компонентів {{ навчальний_рік }} навчального року
наступний перелік (додаток 1).

{{ дата }}

____{{ підпис }}____

ДОДАТОК 1

Перелік освітніх компонентів вибіркової складової запропонований кафедрою

{{ повна_назва_кафедри }} {{ повна_назва_ННІ/факультету }}

для обрання здобувачами освіти у { { навчальний_рік } } навчальному році.

[illegible]

Історія документа

Дата події	Назва події
25.05.2023 р.	Наказ від 25.05.2023 р. №83
27.06.2024 р.	Наказ від 27.06.2024 р. №118
26.05.2025 р.	Протокол ВР від 26.05.2025 №14, наказ від 26.05.2025 №115
28.08.2025 р.	Протокол ВР від 28.08.2025 №1, наказ від 28.08.2025 №183
29.09.2025 р.	Протокол ВР від 29.09.2025 №2, наказ від 29.09.2025 №213
29.01.2026 р.	Протокол ВР від 29.01.2026 №8, наказ від 29.01.2026 №15
31.08.2026 р.	Протокол ВР 31.08.2026 №1. Наказ 31.08.2026 №136